

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **J. S.**, zastoupený JUDr. Gustavem Schalkem, advokátem se sídlem Borovanského 2217/5, Praha 5, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2006, č. X, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 4 Cad 102/2006 – 15, ze dne 27. 9. 2007,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále též „stěžovatel“) se včas podanou kasační stížností domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované. Tímto rozhodnutím ze dne 28. 8. 2006, č. X žalovaná přiznala žalobci od 29. 3. 2001 podle ust. § 29 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění (dále „zákon o důchodovém pojištění“), podle článku 20 mezi Českou republikou a Švýcarskou konfederací o sociálním zabezpečení č. 267/1997 Sb. a počínaje od 1. 4. 2006 i s přihlédnutím k Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 a Nařízení Rady (EHS) č. 574/72.

Žalobce v žalobě proti napadenému rozhodnutí namítal, že byl při výpočtu důchodu poškozen, neboť žalovaná nezapočetla jeho činnost v Automotoklubu a na Hospodářské škole v Resslově ulici v Praze.

Městský soud v Praze při svém rozhodování vycházel z následujícího skutkového stavu:

Žalobce v žádosti o přiznání starobního důchodu uvedl, že v letech 1965 – 1966 byl učitelem na Střední ekonomické škole Resslova, Praha 2 a v letech 1966 - 1968 pracoval jako metodik v Ústředním Automotoklubu ČSSR, Opletalova 29, Praha 1. Doklady o této době pojištění žalobce nepředložil.

Žalovaná učinila dotaz u Sdružení sportovních svazů České republiky, U Pergamentky 3, Praha 7 ke zjištění doby zaměstnání žalobce a doložení evidenčního listu ke zjištění vyměřovacího základu. Žalované bylo v odpovědi sděleno, že požadované potvrzení - evidenční list důchodového pojištění Sdružení sportovních svazů České republiky nemůže vystavit, neboť při povodni byly zničeny veškeré archivy s uloženými doklady (mzdové listy).

Žalovaná rovněž učinila dotaz na dobu zaměstnání, kterou žalobce vykonával jako učitel na Střední ekonomické škole v Resslově ulici. V odpovědi bylo žalované sděleno, že žalobce v uvedeném termínu na této škole nepracoval.

Žalovaná se dále obrátila na Národní archiv, ten však žalované sdělil, že neukládá osobní doklady zaměstnanců jednotlivých podniků, stejně tak ve fondech Svazarmu ČSR-ÚV a Svazarmu ČSSZ – ÚV nejsou uloženy mzdové listy zaměstnanců. Žalovaná rovněž s negativním výsledkem učinila dotaz i u Archivu hl.m. Prahy.

Při hodnocení dob pojištění tak žalovaná vycházela z podkladů, které se nacházely v její evidenci, které potvrdil švýcarský nositel pojištění a které byly žalobcem přiloženy při uplatnění žádosti.

Žalovaná tudíž zhodnotila dobu zaměstnání žalobce od 15. 4. 1966 do 25. 9. 1968 jako dobu vyloučenou ve smyslu ust. § 16 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, neboť nemůže být žalobci dáno k tíži, že mzdové doklady na spornou dobu pojištění byly zničeny povodní.

Městský soud v Praze poukázal na § 29 zákona o důchodovém pojištění a uvedl, že žalobce získal potřebnou dobu pojištění s přihlédnutím k dobám pojištění získaným ve Švýcarsku. Výše starobního důchodu byla žalobci vypočtena s ohledem na doby pojištění získané v České republice, procentní výměra byla vypočtena za 12 roků pojištění. Protože žalobce nedoložil výši vyměřovacího základu za dobu zaměstnání, kterou uplatňoval, tj. za dobu od 15. 4. 1966 do 25. 9. 1968, byla tato doba hodnocena jako doba vyloučená pro výpočet procentní výměry starobního důchodu. Žalovaná sama podnikala kroky k doložení vyměřovacího základu za dobu žalobcova zaměstnání, který žalobce sám neprokázal. Tyto kroky byly neúspěšné, neboť evidenční listy byly zničeny povodní.

Soud tak v projednávané věci dospěl k závěru, že žalovaná se při rozhodování o výši starobního důchodu žalobce nedopustila žádného pochybení. Žalované nelze vytýkat její postup při zjišťování výdělků žalobce v Automotoklubu ČSSR a na Hospodářské škole v Resslově ulici, neboť podnikla veškeré kroky, které mohla učinit ke zjištění vyměřovacích základů žalobce. Pokud tyto kroky byly neúspěšné, nemohla postupovat jinak, než alespoň vyloučit doby zaměstnání u uvedených zaměstnavatelů při výpočtu procentní výměry starobního důchodu. Nemohla započít žádný vyměřovací základ, protože tyto vyměřovací základy jí nebyly známy a nebyly žádným důkazem doloženy.

Městský soud v Praze proto žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“) jako nedůvodnou zamítl.

V kasační stížnosti stěžovatel opětovně vznesl námitku, že žalovanou nebyla započtena jeho mzda dosažená v Automotoklubu ČSSR a na Hospodářské škole v Resslově ulici. Protože stěžovatel nedoložil výši vyměřovacího základu za dobu zaměstnání od 15. 4. 1966 do 25. 9. 1968, byla tato doba hodnocena jako doba vyloučená pro výpočet procentní výměry starobního důchodu. Žalovaná se údajně snažila o zjištění vyměřovacího základu jeho důchodu, pokud by však tak činila, jistě by průměrným propočtem ke konkrétnímu závěru došla. Tvrzení o zaměstnání ve Svazu pro spolupráci s armádou od 16. dubna do 18. září 1968 (Pozn. soudu: správně toliko od 18. 4. 1966) stěžovatel doložil kopií jeho tehdejšího občanského průkazu. Stěžovatel dále ke kasační stížnosti přiložil potvrzení Automotoklubu ČSSR o jeho zaměstnání od 15. 4. 1966 do 25. 9. 1968. Stěžovatel u uvedeného zaměstnavatele pracoval jako ústřední metodik a jeho tehdejší plat se pohyboval kolem 2600 – 2800 Kč měsíčně. Pokud došlo ke ztrátě jakýchkoliv důkazů z důvodu jejich zničení povodněmi, není tato skutečnost důvodem k nepřiznání adekvátní částky požadované stěžovatelem, tj. 5000 Kč oproti částce přiznané žalovanou ve výši 1000 Kč měsíčně.

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná uvedla, že se ztotožňuje s rozsudkem Městského soudu v Praze.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud předně poznamenává, že listiny přiložené ke kasační stížnosti mají důkazní hodnotu ve vztahu k existenci pracovního poměru stěžovatele u Automotoklubu ČSSR, o této skutečnosti však nebylo v souzené věci sporu, žalovaná z dokládané skutečnosti vyšla, byť v době rozhodování žalované dávkový spis tyto listiny neobsahoval.

Hlavní námitka stěžovatele spočívá v tvrzení, že žalovaná nedostatečně zjišťovala skutkový stav, respektive nedostatečně prokazovala výši výdělku stěžovatele v období od 15. 4. 1966 do 25. 9. 1968. S těmito závěry však Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit.

Žalovaná v řízení o přiznání dávky důchodového pojištění postupuje dle zákona č. 582/1991 Sb., a to části šesté hlavy druhé a páté toho zákona, dále v souladu s § 108 citovaného zákona pro toto řízení podpůrně platí i obecné předpisy o správním řízení, zejména tedy zákon č. 71/1967 Sb. (dále „správní řád“). Zákon č. 582/1991 Sb. obsahuje pro řízení o důchodovém pojištění pouze fragmentární úpravu dokazování omezenou na

výčet povinných důkazů u určitých dob pojištění v § 85 a na výčet důkazních prostředků v ustanovení § 84 tohoto zákona. Tato ustanovení nestanoví pro prokazování účasti na důchodovém pojištění povinný důkaz, správní orgán je tedy při řešení otázky dosažených výdělků nucen subsidiárně používat a dodržovat ustanovení správního řádu. Obecně lze shrnout, že v rámci rozhodovací činnosti je správní orgán povinen shromáždit podklady k dostatečně spolehlivému zjištění skutkového stavu, přičemž je oprávněn vyzvat účastníka k součinnosti a vyvozovat případné negativní důsledky v případě jeho pasivity, stále však za dostatečné zjištění skutečného stavu věci zůstává zodpovědným dle § 3 odst. 4, § 32 správního řádu. Takto shromážděné důkazy správní orgán hodnotí podle své úvahy, každý jednotlivě a všechny v jejich vzájemné souvislosti (§ 34 odst. 5 správního řádu).

Základním důkazním prostředkem k prokazování dob zaměstnání a příjmů je evidenční list důchodového zabezpečení. Jestliže nebyla výše příjmů stěžovatele doložena evidenčními listy důchodového zabezpečení bývalého zaměstnavatele stěžovatele, který nesplnil svoji povinnost a tyto vyplněné evidenční listy s příjmy stěžovatele za jednotlivé období nezaslal žalované, žalovaná vyzvala právního nástupce zaměstnavatele stěžovatele k doložení evidenčního listu ke zjištění vyměřovacího základu, a to s negativním výsledkem, neboť při povodni byly zničeny veškeré archivy s uloženými doklady. Z obsahu správního spisu zdejší soud zjistil, že žalovaná učinila i další úkony, které mohla za daného stavu provést ke zjištění vyměřovacích základů stěžovatele (dotazování třetích osob, informace stěžovatele o prošetřování vyměřovacího základu za uvedené období), ovšem s negativním výsledkem.

Jakkoliv je stěžejním důkazem dob zaměstnání a příjmů evidenční list důchodového zabezpečení, jak bylo předestřeno výše, v souzené věci bylo nesporně možno příjmy stěžovatele prokázat i jinak. Pro tyto případy platí obecná ustanovení správního řádu, především ust. § 34 správního řádu, podle něhož je k dokazování možné použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný stav věci a které jsou v souladu s právními předpisy. Jde zejména o výslechy svědků, znalecké posudky, listiny a ohledání. V případě neexistence zmiňovaného evidenčního materiálu lze tak výjimečně zjistit příjem stěžovatele v rozhodujícím období i jiným způsobem např. mzdovými listy nebo jinými listinnými důkazy.

Stěžovatel však žádným písemným dokladem příjem za uvedené období neprokázal, až v samotné kasační stížnosti označil rozpětí výše jeho příjmu.

Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje se závěry Městského soudu v Praze, že žalovaná v projednávané věci nemohla stěžovateli započíst žádný vyměřovací základ, protože tyto vyměřovací základy jí nebyly známe a nebyly žádným důkazem doloženy.

Jestliže se stěžovatel v kasační stížnosti domníval, že provedení „průměrného propočtu“ žalované by vedlo ke konkrétnímu závěru o výši jeho vyměřovacího základu, lze usuzovat na to, že požadoval dosazení průměrných výdělků do vyměřovacího základu.

Nelze – li však prokázat výši příjmu stěžovatele za určité období, právní předpisy v oblasti důchodového pojištění nestanoví žalované povinnost provést výpočet důchodu za tuto dobu za použití např. průměrné československé mzdy v daném období nebo průměrné mzdy pracovníků v dané organizaci jako vyměřovacího základu, a proto byla tato doba stěžovateli jako doba pojištění uznána, ovšem jako náhradní doba pojištění a byla zahrnuta do vyloučených dob, neboť výše platu stěžovatele se žalované přes veškerou snahu nepodařilo prokázat.

Ani této námitce tak Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit.

Pokud jde o vyloučené doby, třeba též zdůraznit, že vyloučením určitých dob nevzniká stěžovateli újma, jak by se na první pohled z pojmu „vyloučené doby“ mohlo zdát, naopak se s vyloučenými dobami již nadále nepočítá při provádění výpočtu důchodu, jinak by se totiž o tyto doby, kdy nelze prokázat žádný příjem stěžovatele v České republice, tento příjem „rozmělnil“. Vyloučení dob je proto ku prospěchu stěžovateli.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. uvedený v kasační stížnosti nebyl prokázán, a proto Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřisluší a žalované v dané věci náhradu nákladů řízení nelze přiznat.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu